

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU **HRVATSKE SELJAČKE STRANKE**

Broj: 03-07-6-448/19
Sarajevo, 16. septembar 2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	4
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Hrvatske seljačke stranke za 2018. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke za 2018. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Hrvatska seljačka stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.700,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.700,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	1.700,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 1.204,80 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska seljačka stranka. Skraćeni naziv je HSS.

Hrvatska seljačka stranka je registrovana kod Općinskog suda u Mostaru dana 13.09.2010. godine, Rješenjem broj: R/5-10.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kralja Petra Krešimira IV L-5¹.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Mario Karamatić, predsjednik stranke i Ljiljana Lovrić, predsjednica Glavnog odbora.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Mario Karamatić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Hrvatska seljačka stranka nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske seljačke stranke za 2018. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti

¹ Hrvatska seljačka stranka je, dopisom broj: Ur.br.1/10/15 od 15.11.2015. godine, obavijestila Centralnu izbornu komisiju BiH da će se komunikacija sa strankom obavljati na novoj adresi u Posušju, Ulica Fra Grge Martića 31.

reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U periodu od 2010. do 2017. godine, obavljani su pregledi godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije, osim 2013. godine za koju stranka Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine nije podnijela godišnji finansijski izvještaj, niti je omogućila pristup svojim prostorijama kako bi se izvršila revizija.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih u članu 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Odlukom broj: 03-07-6-1104/15 od 09.12.2015. godine Hrvatskoj seljačkoj stranci izrekla administrativnu mjeru, u skladu sa članom 10. stav (8) istog Zakona, kojom se stranci uskraćuje pravo da se kandiduje na narednim izborima (Lokalnim izborima 2016. godine).

Nakon obavljenog pregleda finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama Hrvatskoj seljačkoj stranci da u svrhu ostvarivanja svojih programskih ciljeva svake godine donosi program utroška sredstava, da vodi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, odnosno da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u zakonom predviđenom roku i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1. NALAZI

a) Stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska seljačka stranka u finansijskom izvještaju nije iskazala novčanu donaciju fizičkog lica Damira Arnautovića u iznosu od 555,55 KM, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa stranke utvrđeno je da je fizičko lice Damir Arnautović na transakcijski račun uplatio novčanu donaciju u iznosu od 555,55 KM.

Stranka je imala obavezu da prilog fizičkog lica prijavi u finansijskom izvještaju.

b) Hrvatska seljačka stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska seljačka stranka nije vodila poslovne knjige i obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Hrvatska seljačka stranka je godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu podnijela nakon zakonom propisanog roka, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je sve političke stranke, među kojim i Hrvatsku seljačku stranku, obavijestila o obavezi da godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu dostavi u zakonom propisanom roku, tj. do 31.03.2019. godine.²

Kako stranka nije dostavila godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu do 31.03.2019. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci, dana 17.04.2019. godine, uputila Urgenciju za podnošenje godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu³ putem aplikacije "FI CIK BIH" u roku od 7 dana od dana prijema urgencije, ali stranka nije postupila u skladu sa urgencijom.

Hrvatska seljačka stranka je godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu elektronski putem aplikacije FI CIK BIH podnijela dana 22.05.2020. godine.⁴

- (2) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da stranka nije vodila poslovne knjige i nije podnijela godišnji obračun (završni račun) za 2018. godinu nadležnoj instituciji, Finansijsko-informatičkoj agenciji⁵, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁶
- (3) Stranka u obrascu 2 finansijskog izvještaja (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije prijavila transakcijski račun broj: 3382402212127729 kod UniCredit banke d.d. i iskazala je pogrešan promet po transakcijskom računu broj: 3060060001013423 kod Addiko banke, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.
- Kontrolom dostavljenih izvoda⁷ sa transakcijskog računa broj: 3382402212127729 kod UniCredit banke d.d. utvrđeno je sljedeće: početni saldo u iznosu od 78,00 KM, promet ulaza u iznosu od 20.000,05 KM, promet izlaza u iznosu od 20.016,80 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 61,25 KM.
 - Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala sljedeće podatke o stanju i prometu po transakcijskom računu broj: 3060060001013423 kod Addiko banke: početno stanje u iznosu od 437,10 KM, promet ulaza u iznosu od 1.700,00 KM, promet izlaza u iznosu od 1.204,80 KM i stanje na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 932,30 KM.
Uvidom u izvode utvrđen je sljedeći promet po navedenom računu: početno stanje u iznosu od 1.093,85 KM, promet ulaza u iznosu od 31.626,55 KM, promet izlaza u iznosu od 32.673,00 KM i stanje na dan 01.10.2018. godine u iznosu od 47,40 KM.⁸
- (4) U obrascu 2.1 (Pregled stanja blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka nije iskazala promet blagajne, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.
Uvidom u izvode sa transakcijskog računa kod Addiko banke utvrđeno je da je stranka u 2018. godini podizala novac sa ovog računa u svrhu materijalnih troškova u ukupnom iznosu od 9.900,00 KM, te je bila obavezna ova sredstva evidentirati kao ulaz novčanih sredstava u blagajnu.

² Obavještenje o obavezi podnošenja godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu broj: 03-07-6-129-1/19 od 12.02.2019. godine.

³ Urgencija broj: 03-07-6-395-1/19 od 17.04.2019. godine.

⁴ Stranka je ručno popunjene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu dostavila dana 17.05.2019. godine.

⁵ Na Zahtjev Centralne izborne komisije BiH stranci u kojem je traženo da dostavi Bruto bilans stranke na dan 31.12.2018. godine, dokumentaciju o korištenju poslovnog prostora, glavnu knjigu sa analitičkim evidencijama, kopiju završnog računa, kopije izvoda sa transakcijskih računa Addiko banke i UniCredit banke, stranka je dostavila samo izvode, a u prethodnoj godini je dala izjavu o nevođenju poslovnih knjiga.

⁶ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁷ Stranka je dostavila samo izvode broj 3,4 i 5.

⁸ Stranka je izvode Addiko banke dostavila zaključno sa brojem 12 na dan 01.10.2018. godine.

(5) U obrascima 3 (Izvori finansiranja) i 3-a (Prilozi fizičkih lica) finansijskog izvještaja, stranka nije iskazala prilog fizičkog lica Damira Arnautovića u iznosu od 555,55 KM,⁹ čime je prekršila odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.

(6) Kontrolom finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka nije pravilno iskazala prihode ostvarene iz budžeta, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

U obrascu 3-f finansijskog izvještaja (Prihodi iz budžeta) stranka je iskazala prihode iz budžeta Grada Mostara u iznosu od 1.700,00 KM.

Uvidom u izvode stranke utvrđeno je da su navedena novčana sredstva stranci uplaćena iz budžeta Općine Posušje, a ne Grada Mostara kako je stranka iskazala.

(7) U obrascu 5. finansijskog izvještaja (Obaveze političke partije) stranka nije iskazala obaveze po primljenim pozajmicama u 2018. godini, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika

Uvidom u izvode stranke utvrđeno je da je stranka na transakcijski račun Addiko banke primila pozajmicu od fizičkog lica Damira Pavkovića u iznosu od 10.000,00 KM.¹⁰

(8) Hrvatska seljačka stranka je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹¹ imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja.¹²

c) Stranka je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15. 1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.¹³

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka nije dostavila postizborni finansijski izvještaj-Opšti izbori 2018. godine, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbama člana 3. stav (2) Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/18) politička stranka postizborni finansijski izvještaj dostavlja u elektronskoj formi putem Aplikacije FI CIK BIH, dok potvrdu o podnesenom izvještaju i obrasce finansijskog izvještaja ovjerene potpisom i pečatom dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine i u čvrstoj kopiji.

d) Hrvatska seljačka stranka je prekršila odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Dana 13.05.2020. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je Hrvatskoj seljačkoj stranci uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2018. godinu kojim je od stranke traženo da dostavi Blagajničke dnevnik za period 01.01.-31.12.2018. godine, izvode sa transakcijskog računa kod Addiko Bank nakon 01.10.2018. godine ili ukoliko stranka nije imala promet nakon navedenog datuma potrebno je bilo dostaviti izvod na dan 01.01.2019. godine, ugovore o pozajmicama sa pravnim licem „Vokel“ i fizičkim licem Damirom Pavkovićem i izjavu o načinu

⁹ Fizičko lice Damir Arnautović je uplatio prilog stranci na transakcijski račun Addiko banke, izvod broj 9.

¹⁰ Pored navedene pozajmice stranka je primila i pozajmicu od pravnog lica Vokel u iznosu od 20.000,00 KM koja je prema podacima sa izvoda UniCredit banke vraćena 28.12.2018. godine.

¹¹ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

¹² Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

¹³ Politička stranka koja je učestvovala na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužna je Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora.

finansiranja kampanje i iznos iste, jer je stranka učestvovala na Opštim izborima 2018. godine, a u finansijskom izvještaju nije iskazala troškove kampanje.

Stranka nije postupila u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije BiH, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska seljačka stranka je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 457.761,59 KM.

Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu nije iskazala troškove propagande.¹⁵

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj seljačkoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da uspostavi evidencije o svojim novčanim donacijama,*
- *da vodi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, odnosno da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u zakonom predviđenom roku i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka,*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom,*
- *da finansijske izvještaje podnosi u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i*
- *da dostavlja dodatnu dokumentaciju.*

KOMENTAR:

Hrvatska seljačka stranka nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

¹⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

¹⁵ Stranka nije dostavila izjavu o načinu finansiranja kampanje i iznosu iste.